

# Maatschappelijke Agenda Katwijk

## Oprichting Preventieopgaven 2023

Inleiding	
De Maatschappelijke Agenda Katwijk	<p>We willen dat iedereen in Katwijk - voor zover dat mogelijk is - mee kan doen in de samenleving. Daarom willen we dat de gemeente, inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en instellingen voor elkaar klaarstaan en de handen ineenslaan. In de Maatschappelijke Agenda (MAG) heeft de gemeente Katwijk beschreven wát er precies nodig is aan zorg, werk, meedoen, opgroeien en ontwikkelen.</p> <p><b>Vijf belangrijke punten:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>-<b>Sociale veiligheid:</b> inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving</li><li>-<b>Gezondheid:</b> inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl</li><li>-<b>Zorg en Ondersteuning:</b> inwoners die hulp nodig hebben, merken dat ze een hogere kwaliteit van leven hebben en zelf de regie krijgen over hun leven</li><li>-<b>Opgroeien en ontwikkelen:</b> in Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen</li><li>-<b>Meedoen:</b> inwoners van Katwijk doen mee en dragen hun steentje bij aan de maatschappij</li></ul> <p>Met de Maatschappelijke Agenda (MAG) werken we op een nieuwe manier: eerst stellen we doelen, vervolgens kijken we naar de resultaten. Aan de hand van die resultaten passen we de activiteiten aan. Ook een belangrijk punt: samenwerken. Organisaties, verenigingen, ondernemers en burgers nemen zelf de regie en bedenken oplossingen. Zo zorgen we er samen voor dat iedereen mee kan doen.</p>
Waarom deze opdracht?	
Maatschappelijk doel opdracht	<p>Het doel is om de eigen kracht en zelfredzaamheid, de onderlinge zelfredzaamheid, de gezondheid/vitaliteit en de sociale veiligheid van onze inwoners te versterken. Deze opdracht vraagt om een ander antwoord dan het huidige aanbod kan bieden. We willen hier zodanig invulling aan geven, dat de beweging van zorg naar welzijn wordt bevorderd. In ons ideale maatschappelijk voorveld werken maatschappelijke partners (zowel professionals als vrijwilligers) en onze toegang zoveel mogelijk met elkaar samen.</p> <p>De inzet van deze opdracht is gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Vroegsignalering en preventie: signaleren, versterken van het informele sociale netwerk en indien nodig doorverwijzen naar basisvoorzieningen in het maatschappelijk voorveld.</li><li>- Zo veel mogelijk werken met algemeen toegankelijke voorzieningen: laagdrempelige toegang, zonder indicatie, geen wachttijd.</li><li>- Indien het echt niet anders kan: toeleiden naar hulpverlening en ondersteuning.</li></ul> <p>Deze opdracht omvat specifieke elementen uit de volgende</p>

	<p>opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ontmoeten in de wijk</li> <li>- Burenhulp</li> <li>- Sociale Veiligheid en gezondheid</li> <li>- Gezonde leefstijl</li> <li>- Preventie en vroegsignalering jeugd</li> </ul>
<b>Achtergrondinformatie</b>	
Algemene achtergrondinformatie gemeente Katwijk	<p>In Katwijk bestaat nog een sterke mate van onderlinge steun en hulp. Gemeenschappen zoals de kerk, nabuurschap en verenigingsleven waar mensen elkaar ontmoeten en steunen zijn nog volop aanwezig. Toch zijn familie, vrienden, burens, kennissen en vrijwilligers tegenwoordig minder betrokken bij elkaar waardoor persoonlijke zorg, ondersteuning en naasten hulp minder vanzelfsprekend is geworden. Het belang van het blijven stimuleren en versterken van sociale netwerken en steunstructuren is een belangrijke schakel in het preventielandschap.</p> <p>Wij zetten de basisvoorzieningen (maatschappelijk voorveld) in op het creëren van een positieve ondersteuning en het versterken van de eigen kracht van onze minder zelfredzame en kwetsbare inwoners. Hiermee houden zij meer regie over hun eigen leven, wordt escalatie van problemen en/of sociaal isolement voorkomen en wordt hun eigenwaarde en maatschappelijke positie gestimuleerd.</p> <p>Katwijk zet deze richting in, in nauwe afstemming met lokale partners en de inwoners zelf. Gekeken wordt hoe bestaande initiatieven versterkt en uitgebreid kunnen worden, en hoe nieuwe initiatieven kunnen ontstaan of ontwikkeld kunnen worden.</p>
Toekomstige ontwikkelingen	<p>Het creëren van een duurzaam preventielandschap begint met het stimuleren van de beweging van zorg naar welzijn. We werken toe naar een goed toegerust maatschappelijk voorveld, waarbij de focus ligt op universele en selectieve preventie, ondersteuning en/of coaching vanuit het eigen netwerk en zo nodig geïndiceerde preventie. We willen hiermee zwaardere zorg voorkomen.</p> <p>Alleen als het echt niet anders kan zetten we vormen van zorg gerelateerde preventie in.</p> <p>Inhoudelijk spelen een aantal ontwikkelingen een rol in relatie tot deze opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De Maatschappelijke Zorg wordt gedecentraliseerd. Hierdoor groeit het aantal kwetsbare inwoners. Dit leidt mogelijk tot overlast die invloed heeft op het gevoel van veiligheid van onze inwoners.</li> <li>- Door diverse maatschappelijke ontwikkelingen is er een toename te zien van het aantal mensen met psychische klachten.</li> <li>- Er is sprake van een dubbele vergrijzing, waardoor steeds meer inwoners een beroep gaan doen op zorg en ondersteuning. Door het wegvallen van sociale contacten is het risico op eenzaamheid en sociaal isolement groter.</li> <li>- Inwoners worden gestimuleerd om langer zelfstandig thuis te blijven worden. Ook inwoners met de ziekte van Alzheimer wonen zo lang als mogelijk thuis, zij hebben baat bij een dementievriendelijke omgeving. Het hebben en inzetten van een informeel en sterk netwerk wordt hierdoor belangrijker.</li> </ul>

	<p>- Binnen de zorg is er sprake van personeelsproblemen, met als gevolg dat er minder formele zorg beschikbaar is. Het informele netwerk zal steeds vaker aangesproken worden en er is meer vraag naar (zorg) vrijwilligers.</p>
<p><b>Gewenste situatie</b></p>	
<p>Inhoud van de opdracht</p>	<p>Deze opdracht is het vervolg op de derde tranche MAG 2021. Voor 2022 is deze verlengd, voor 2023 wordt deze opnieuw uitgezet. Het gaat om de volgende deelopdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sociale veiligheid en gezondheid</li> <li>• Ontmoeten in de wijk en burenhulp</li> <li>• Preventie en vroegsignalering jeugd</li> </ul> <p>Per deelopdracht is een apart budgetplafond beschikbaar, zie het kopje Kaders.</p> <p>Het doel van deze opdracht is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Het versterken van het maatschappelijke voorveld binnen de gemeente Katwijk zodat we de beweging van zorg naar welzijn kunnen maken.</li> <li>- Het vergroten van het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.</li> <li>- Het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de betreffende inwoner en de personen die tot zijn/haar sociale omgeving behoren, waarbij voor zover mogelijk wordt uitgegaan van hun eigen inbreng en gebruik wordt gemaakt van de kracht uit hun eigen netwerk.</li> </ul> <p>De essentie van deze opdracht is samen te vatten in drie thema's: normaliseren, meedoen en eigen kracht.</p> <p><b>1. Normaliseren (afschalen)</b>  Hieronder verstaan we algemene communicatie en voorlichting (bijvoorbeeld Collectieve Preventie GGZ en Jongeren op Gezond Gewicht), informele zorg door het stimuleren en versterken van informele sociale netwerken (bijvoorbeeld Burenhulp), het gericht tegengaan van eenzaamheid (bijvoorbeeld Maatjesprojecten), vrijwillig aanbod of initiatieven en het voorkomen dat er onnodig wordt doorverwezen naar (zware) specialistische hulp.</p> <p><b>2. Meedoen (participatie)</b>  Dit is gericht op de maatschappelijke participatie van inwoners ofwel mee kunnen doen aan het sociale leven en het creëren van ontmoeting (bijvoorbeeld koffiegroep in buurthuis of wijktuin, inlopen voor specifieke doelgroepen). Dit maakt het o.a. mogelijk om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.</p> <p><b>3. Eigen kracht: individu (zelfredzaamheid en zorgen voor elkaar)</b>  Hier gaat het om het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners maar ook om het vormgeven van het (actieve helpende) netwerk en signalerende vermogen van betrokkenen in de wijk</p> <p>Dit is verder uitgewerkt in een concrete uitvraag, per thema en per type preventie, met als doel toe te werken naar een goed dekkend landschap in het maatschappelijke voorveld. Dit is in bijlage 1 terug te</p>

	vinden.
Wat willen we bereiken: effecten, resultaten	<ul style="list-style-type: none"> <li>- De eigen kracht, de onderlinge zelfredzaamheid, gezondheid/vitaliteit zijn versterkt.</li> <li>- De sociale veiligheid van onze inwoners zijn versterkt.</li> <li>- Hiertoe zijn de sociale netwerken van inwoners van Katwijk versterkt, kunnen inwoners van Katwijk naar vermogen meedoen in de samenleving en voelen zij zich thuis (inclusieve samenleving).</li> <li>- Er is een breder maatschappelijk voorveld van toegankelijke voorzieningen: laagdrempelige toegang, zonder indicatie of wachttijd.</li> <li>- Inwoners en organisaties die zich zorgen maken over mensen in hun omgeving weten waar zij terecht kunnen met signalen zodat doorverwijzingen naar basisvoorzieningen in het maatschappelijk voorveld toenemen.</li> <li>- De beweging van zorg naar welzijn is zichtbaar ingezet.</li> <li>- Stigma's en taboes bespreekbaar zijn geworden, zoals het taboe rondom eenzaamheid en LBHTI, stigma's rondom ex-verslaafden en ex-gedetineerden.</li> </ul>
Evt. aandachtspunten/ vraagstukken per thema of wijk/ buurt	Dit is een brede opdracht gericht op diverse, soms zeer specifieke doelgroepen. Deze staan benoemd in de bijlage. Van aanvragers verwachten we dat zij een op specifieke doelgroepen gerichte, innovatieve aanpak aanbieden.
Bijbehorende effectindicatoren	<p>Wij verwachten dat aanvragers in het plan van aanpak beschrijft 'hoe' het project en/of de activiteiten bijdragen aan de beoogde maatschappelijke effecten. Ook wordt in het plan van aanpak beschreven aan welke doelen, zoals deze zijn beschreven in het Databoek Maatschappelijke Agenda 2021-2023 een bijdrage wordt geleverd. Gedurende de uitvoering van het plan van aanpak bespreken we dit in de accountgesprekken.</p> <p>Doelen en indicatoren zijn te vinden in het databoek. Dit is februari 2022 geactualiseerd en is te vinden op <a href="http://www.detoekomstvankatwijk.nl">www.detoekomstvankatwijk.nl</a> , specifiek hier: <a href="#">Voortgangsrapportage MAG - versie college 1 maart 2022 2814929 4.0 .Pdf (detoekomstvankatwijk.nl)</a></p>
<b>Beoordeling aanvraag</b>	
Beoordelingscriteria	Op het beoordelingsformulier in de beoordelingsleidraad staan de criteria waarop uw aanvraag wordt beoordeeld en hoeveel punten u hiervoor kunt krijgen.
<b>Huidige situatie</b>	
Feiten en cijfers - databoek	Voor de huidige situatie kunt u zich oriënteren op het eerder genoemde databoek. Indien aanvrager zelf beschikt over feiten en cijfers stellen we het op prijs als deze in de aanvraag worden genoemd.
<b>Afbakening</b>	
Bereik	Deze opdracht gaat over preventie en níet over zorg zoals geïndiceerde zorg vanuit de Jeugdwet, Wmo, Zvw en Wlz. De opdracht gaat alleen over universele, selectieve en geïndiceerde preventie, níet over zorg gerelateerde preventie.
<b>Kaders</b>	

Landelijk	Algemene wet bestuursrecht
Gemeentelijk	MAG, lokaal preventieakkoord, samenwerkingsagenda
Budgettair	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sociale veiligheid en gezondheid € 119.344 ,-</li> <li>2. Ontmoeting in de wijk en burenhulp € 112.967 ,-</li> <li>3. Preventie en vroegsignalering jeugd en gezin € 264.447,-</li> </ol>
Doorlooptijd	1 jaar (2023)
Aantal opdrachtnemers	meerdere

# Bijlage 1



## 1. Normaliseren (afschalen)

	Wat	Hoe	Voor wie
<b>Universele preventie</b>	<u>Gezondheid:</u> het organiseren van een robuuste doorgaande lijn t.a.v. gezondheidsvaardigheden en leefstijl voor de volgende drie thema's: 1.roken 2.Overgewicht (voeding en beweging) 3.problematisch alcohol gebruik	Interventies en communicatie aansluitend op de bestaande activiteiten	Volwassenen en ouderen
	<u>Verslavingspreventie:</u> - het voorkomen van drugsgebruik - beperken schermgebruik etc.	Interventies en communicatie	Kinderen, jongeren, hun ouders en overige (jong)volwassenen
	<u>Collectieve preventie GGZ:</u> het voorkomen van ggz-problematiek	Interventies en communicatie	Alle inwoners

	<u>Inclusie / antistigma</u> : een aanpak gericht op het vergroten van kennis, doorbreken van taboes, schaamte en het bevorderen van tolerantie voor diverse kwetsbare groepen met als doel draagvlak creëren in de samenleving	Interventies en communicatie	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Alle inwoners</li> <li>- Specifieke groepen zoals (ex)verslaafden, (ex)GGZ-cliënten, LHBTI en verwarde personen w.o. dementie en leerlingen (PO&amp;VO)</li> <li>- Bestaande clubs in buurthuizen etc.</li> <li>- Eenzame inwoners</li> </ul>
<b>Selectieve preventie</b>	<u>Preventie psychische problemen</u> : ondersteuning voor inwoners die extra spanning of stress ervaren met als doel het risico op psychische problemen te verkleinen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Cursussen</li> <li>- Wijkgerichte groepsinterventies</li> <li>- GGZ-inloop</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kinderen van 4,5 tot en met 18 jaar</li> <li>- Volwassenen met (ex) GGZ-problematiek</li> </ul>
<b>Geïndiceerde preventie</b>	<p><u>Positieve en veilige opvoeding</u>: het bieden van vroegtijdige extra praktische ondersteuning aan (kwetsbare) gezinnen zodat problemen die uiteindelijk kunnen leiden tot kindermishandeling, tijdig worden gesignaleerd en voorkomen.</p> <p><u>Ondersteuning zo licht als mogelijk</u> Zorgdragen voor een goede inschatting van de hulpvraag die gesteld wordt bij andere toeleiders dan het Wijkteam zodat er niet onnodig zware zorg wordt ingezet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Informeel onder begeleiding van een professional.</li> <li>- Informeel onder begeleiding van een getrainde vrijwilliger, onder supervisie van een professional werkend.</li> <li>- Casusoverleg met verschillende partijen om te kijken of er nog mogelijkheden in het voorveld zijn.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Gezinnen waar de omstandigheden zwaarder zijn dan gemiddeld</li> <li>- Jeugdigen en hun ouders die hun hulpvraag stellen via de medische route.</li> </ul>

## 2. Meedoen (participatie)

	<b>Wat</b>	<b>Hoe</b>	<b>Voor wie</b>
<b>Universele preventie</b>	<u>Ontmoeten</u> : inwoners de mogelijkheid bieden om andere inwoners te ontmoeten, waarbij er vooral ruimte is om ervaringen uit te wisselen	Methodiek zoals community building	<p>LVB in verbinding met hun straat-, buurt- en wijkbewoners</p> <p>Eenzame inwoners weer laten meedoen aan de samenleving</p>

<b>Selectieve preventie</b>	<p><u>Sociaal netwerk</u>: het sociale netwerk en vaardigheden preventief versterken</p> <p><u>Passende hulp</u>: onafhankelijke ondersteuning bieden bij het formuleren van de eigen hulpvraag en het vinden van de juiste hulp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Netwerkontwikkeling</li> <li>- Ontmoetingsplekken zoals inlopen en aansluiten bij andere netwerken</li> <li>- Informatie, advies en algemene ondersteuning</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kwetsbare gezinnen</li> <li>- Kwetsbare groepen (GGZ, LVB, LHBTI, jongeren en ouderen met dementie, volwassenen met (ex) GGZ problematiek of (ex)verslavingsproblematiek)</li> <li>- Het netwerk van kwetsbare groepen: familieleden, vrienden, buurtgenoten</li> </ul>
<b>Geïndiceerde preventie</b>	<p><u>Ontmoeting</u>: praktische hulp en een luisterend oor bieden</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Informatie, consultatie en advies</li> <li>- Lotgenotencontact</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Jeugdigen met ouders met GGZ problematiek</li> </ul>

### 3. Eigen kracht (zelfredzaamheid en zorgen voor elkaar)

	<b>Wat</b>	<b>Hoe</b>	<b>Voor wie</b>
<b>Universele preventie</b>	<p><u>Positieve en veilige opvoeding</u>: opvoedvaardigheden verstevigen van (jonge) ouders</p>	<p>Cursussen en trainingen (bijvoorbeeld algemene opvoedondersteuning) aansluitend op het aanbod van het GGD cursusbureau.</p> <p>Actieve communicatie van het aanbod richting de doelgroep.</p>	<p>(jonge) ouders</p>
<b>Selectieve preventie</b>	<p><u>Inclusie</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- het vergroten van het zelfvertrouwen en de weerbaarheid van kwetsbare inwoners en verkleinen en tegengaan van zelfstigma ter voorkoming van somberheid en sociaal isolement</li> <li>- Het bevorderen van langer zelfstandig thuis wonen voor kwetsbare groepen waarbij het informele netwerk wordt versterkt</li> </ul>	<p>Interventies gericht op zelfacceptatie</p> <p>Gebruikmakend van methodieken die het activeren van het eigen netwerk stimuleren. Denk hierbij aan de JIM-aanpak.</p> <p>Interventies gericht op het stimuleren en inzetten van eigen kracht/netwerk</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pubers in de leeftijd 13 t/m 18 jaar</li> <li>- Kwetsbare groepen, bijvoorbeeld inwoners met GGZ-problematiek</li> <li>- LHBTI-ers</li> <li>- (licht)dementerenden, NAH, Katwijkse ziekte en afasie patiënten en hun netwerk</li> </ul>
<b>Geïndiceerde preventie</b>	<p>Zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Het uitbreiden van de mogelijkheden tot zelf reizen</li> </ul>	<p>Trainingen individueel of groep gericht op het vergroten van de eigen</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Inwoners met een (licht) verstandelijke beperking</li> </ul>



	(fiets of openbaar vervoer) en het zo versterken van de zelfredzaamheid en terugdringen van het beroep op professioneel begeleid doelgroepenvervoer.	mogelijkheden.	
--	--	----------------	--